

af Rigsdagen ønskede Udvidelse af dennes Lokaler henimod Bygningens Midterakse og deraf flydende Forandringer af Kongens Lokaler, gentagne Ændringer for Beliggenheden af Højesterets Lokaler, Forhøjelse af Folketingssalen, blandt andet for at skaffe flere Tilhørerpladser og forbedrede Lysforhold; endelig Ønsket om at henlægge Sætterlokalerne m. m. fra Kælderetagen til Gesimsetagen, hvorved en stor Del af denne Etage, som henstod som disponible Rum, allerede nu maatte afdeles og indrettes som Brugsrum. Endvidere har det ved Udformning af Ingeniørplanen vist sig nødvendigt at indrette en fuldstændig Ingeniørkælder under hele Bygningen, indeholdende Friskluftskamre, Kanaler, Varmeledninger, elektriske Ledninger etc.

Dette er den Redegørelse, Slotsarkitekten den 8. Marts i Fjor gav angaaende de forventede Overskridelser. Det næste Spørgsmaal vedrører de Tal, jeg har nævnt, og gælder Boligerne for Rigsdagens Formænd. Der blev i Fjor, da Rigsdagen fremsatte Ønske om saadanne, af den daværende Minister for offentlige Arbejder udtalt, at en saadan Ordning maatte medføre nogle Udgifter, dog ikke ret store, de var ikke kalkulerede endnu, og det kom jo an paa, hvilke Fordringer man vilde stille. Det ærede Medlem fra Storehedinge (J. Andersen) har undret sig over Størrelsen af dette Beløb, 250,000 Kr., og ment, at det var besynderligt, at Indretning af disse Boliger for Formændene, som er tænkt som ingelunde pralende, kunde medføre saa stor Udgift. Grunden til, at Beløbet er saa stort, er imidlertid ikke udelukkende Boligernes Indretning, men den Omstændighed, at Arkitekten har ønsket at benytte denne Lejlighed til at give de to Forbindelsesbygninger, som ligger mellem Rigsdagsbygningen og Rigsarkivet, mellem hvilke Passagen fra Tøjhusgade ud til Holmens Kanal finder Sted, en mere arkitektonisk Udformning, saaledes at paa den Maade den af Rigsdagsbygningen, Rigsarkivet og disse to Forbindelsesbygninger, omsluttede Rigsdagsgaard vilde kunne faa et mere anseligt Udseende end oprindelig paa-tænkt, da man maaske kun havde tænkt sig i det væsentlige at bevare de nuværende Bygninger. Det er selvfølgelig et aabent Spørgsmaal, om Rigsdagen vil bevilge de 250,000 Kr. dertil. Det er ogsaa et Spørgsmaal — da jeg slet ikke kender Overslaget og ingen har set Planen og taget Standpunkt til den — om et Beløb af denne Størrelse er nødvendigt, men det er en Sag, man kan afgøre ud fra dette Hensyn, om man ønsker at

gøre denne Gaard mere monumental. Det er altsaa ikke selve Boligerne for Rigsdagens Formænd, til hvilke man tænker sig at anvende disse meget store Beløb.

Jeg kommer dernæst til det næste Tal, jeg skal bemærke noget om. Det angaar Udsmykningen og Montering. Vedrørende den indre Udsmykning af hele denne store Bygning, altsaa Udsmykningen med gode Stenmaterialier, Søjler, Panelisering af Væggene og saa fremdeles, er den oprindelige Lov af 1903 noget uklar. Man maa ved Læsningen af den umiddelbart faa det Indtryk, at det den Gang var Mening, at Christiansborg Slot skulde i det hele taget staa færdigt for 6 Mill. Kr., bortset fra de til Udsmykning af Kongens Repræsentationslokaler indsamlede Beløb. Med andre Ord: Udsmykningen af Rigsdagens og Højesterets Lokaler var indbefattet i de 6 Mill. Kr., der var til Disposition. Hvis denne Opfattelse er rigtig, er Overskridelsen af den oprindelige Byggesum ikke blot 820,000 Kr., men der maa ogsaa tillægges de 600,000 Kr., som Højesterets og Rigsdagens Lokalers Udsmykning vil koste. Overskridelsen bliver da 1½ Mill. Kr. Men det er ogsaa muligt, at Loven ikke skal forstaaes saaledes, den giver ikke tilstrækkelig Besked derom. Og saa vidt jeg ved, har de, der under Bygningens Opførelse har haft med Loven at gøre, deriblandt ogsaa mine Forgængere, ment, at det ikke var Hensigten. Jeg maa, idet jeg omtaler disse Ting, bemærke, at jeg ikke har haft Lejlighed til at tale med Slotsarkitekten, før jeg tog Ordet her i Salen; han er bortrejst for Tiden, og jeg har derfor maattet henholde mig til Dokumenterne og til en Samtale med Slotsarkitektens Konduktør. De Planer vedrørende Udsmykningen og Montering, som forelaa for os, var følgende: En Plan vedrørende Rigsdagens Udsmykning og Montering, udarbejdet af Arkitekt Thorvald Jørgensen og med Paategning af Landstingets Formand og den højtærede Formand for Folketinget om, at de kunde tiltræde den; en Plan vedrørende Højesteretslokalernes Udsmykning, udarbejdet af Thorvald Jørgensen og ganske paa samme Maade paa-tegnet af Højesterets Justitiarius Niels Lassen. Vedrørende Montering af Kongens Repræsentationslokaler, til hvis Udsmykning der jo er indsamlet et Beløb, foreligger der en Plan, udarbejdet af Statsinventariekommisionens Medlemmer henholdsvis for Staten og for Civillisten, Kammerherre Lerche og Kammerherre, Hofmarskal Engelbrecht, og Formanden for Byggeudvalget for Christiansborg Slot, Lensgreve Raben-